

6. *Міжнаціональна згода в контексті діалогу влади й суспільства: матеріали засідання круглого столу* / Під ред. Ю.В. Макогона. – Донецьк: РФ НІСД в м. Донецьку, 2011. – 44 с.

7. *Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи*. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 червня 2009 р. № 680-р // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

Отримано: 30.05.2012

УДК 69:334.758

М.В. Микитась

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ЗЛИТТЯ ТА ПОГЛИНАННЯ В БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

АНОТАЦІЯ

У статті визначенні основні етапи управління процесом злиття та поглинання в будівельних організаціях.

Ключові слова: *будівельне підприємство, управління, конкурентоспроможність, розвиток, злиття та поглинання.*

АННОТАЦИЯ

В статье определены основные этапы управления процессом слияния и поглощения в строительных организациях.

Ключевые слова: *строительное предприятие, управление, конкурентоспособность, развитие, слияния и поглощения.*

ANNOTATION

Determine the main stages of the process control of mergers and acquisitions in the construction organizations.

Keywords: *construction company factors competitiveness, development, mergers and acquisitions.*

Будівельна галузь України виявилась однією з тих, що найбільше постраждала внаслідок світової фінансової кризи. Не дивлячись на зростання індексів обсягів виконаних будівельних робіт (рис.1), яке відбулось в 2011 році, будівництво все ще не вийшло на

докризовий рівень 2008 року. Ситуація ускладнюється внаслідок значного подорожчання кредитних ресурсів, зменшення обсягів державних інвестицій, які інтенсивно здійснювались протягом останніх декількох років в період будівництва об'єктів Євро-2012. В такій ситуації для будівельних підприємств як ніколи актуальним є розробка та реалізація заходів з підвищення ефективності своєї діяльності, а іноді, фактично, пошук шляхів виживання.

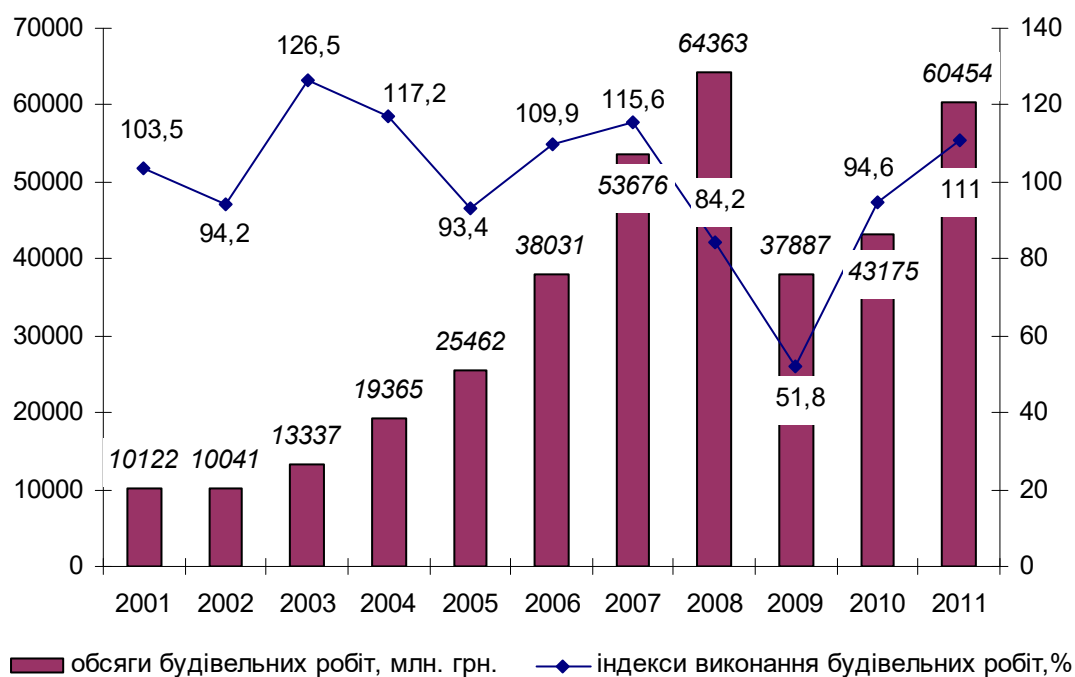

Рис.1. Динаміка обсягів виконання будівельних робіт

Не виключенням в цьому плані є і державні підприємства, скоріш навпаки: в результаті ґрунтовного дослідження процесу формування в Україні державного сектора й економічних функцій держави та впливу на нього сучасної глобальної кризи, проведеного Центром економічного розвитку, його фахівці роблять висновок про те, що загроза масових банкрутств і ліквідування компаній, яку пророкують експерти, в першу чергу торкнеться державного сектора економіки [1].

Однією з широко розповсюджених останнім часом стратегій розвитку підприємства є стратегія злиття і поглинання.

Автор виділяє наступні мотиви основні мотив злиття та поглинання підприємств [3].

1. Досягнення синергетичного ефекту, за рахунок:

- економії на масштабі та за рахунок виключення дублюючих процесів;

- маркетингові вигоди (доступ до нових ринків збуту, мотив монополії, придбання торгових марок);

- мінімізація трансакційних витрат;

- доступ до технологій;

- підвищення ефективності функціонування компанії, що поглинається;

2. Податкові вигоди.

3. Диверсифікація.

4. Захисні мотиви.

5. Спекулятивні мотиви:

- можливість придбання по низькій ціні;

- наявність інформації про зацікавленість іншого підприємства.

6. Особисті мотиви менеджерів.

За оцінкою експертів консалтингової компанії KPMG:

• метою більше третини угод із злиття і поглинання є розширення ринків збуту;

• стимулом 20 % угод є захист частки ринку;

• близько 20 % угод мотивуються очікуваннями, що вартість об'єднаної компанії виявиться вищою за суму вартості окремих компаній;

• близько 7 % – розширення спектра продукції, що випускається;

• 6 % – створення виробничого ланцюжка і концентрація доданої вартості по готовому продукту в одних руках;

• 5 % – зменшення витрат на управління шляхом створення єдиного корпоративного центру і делегування дочірнім компаніям тільки функції виробничих площадок [4].

Аналіз наслідків злиття та поглинання вказує на те, що не завжди компанії досягають очікуваного результату. Тому угода щодо злиття та поглинання має бути ретельно промодельована.

На нашу думку управління процесом злиття та поглинання в будівельній організації (А) має включати такі принципові етапи (рис. 2):

I. Підготовчий етап

II. Розробка та реалізація заходів щодо злиття та поглинання

III. Постінтеграційний етап.

Метою першого, найбільш відповідального, етапу є обґрунтування рішення щодо злиття та поглинання. Реалізація етапу включає в себе послідовне вирішення ряду задач. Здійснюється формування стратегічних цілей організації, про розвиток якої йдеться і

яка виступає ініціатором злиття чи поглинання, проводиться оцінка рівня конкурентоспроможності організації та чинників, що її складають.

Оцінка рівня конкурентоспроможності здійснюється за узагальнюючим (інтегральним) показником, який охоплює основні внутрішні чинники конкурентоспроможності будівельних організацій [5].

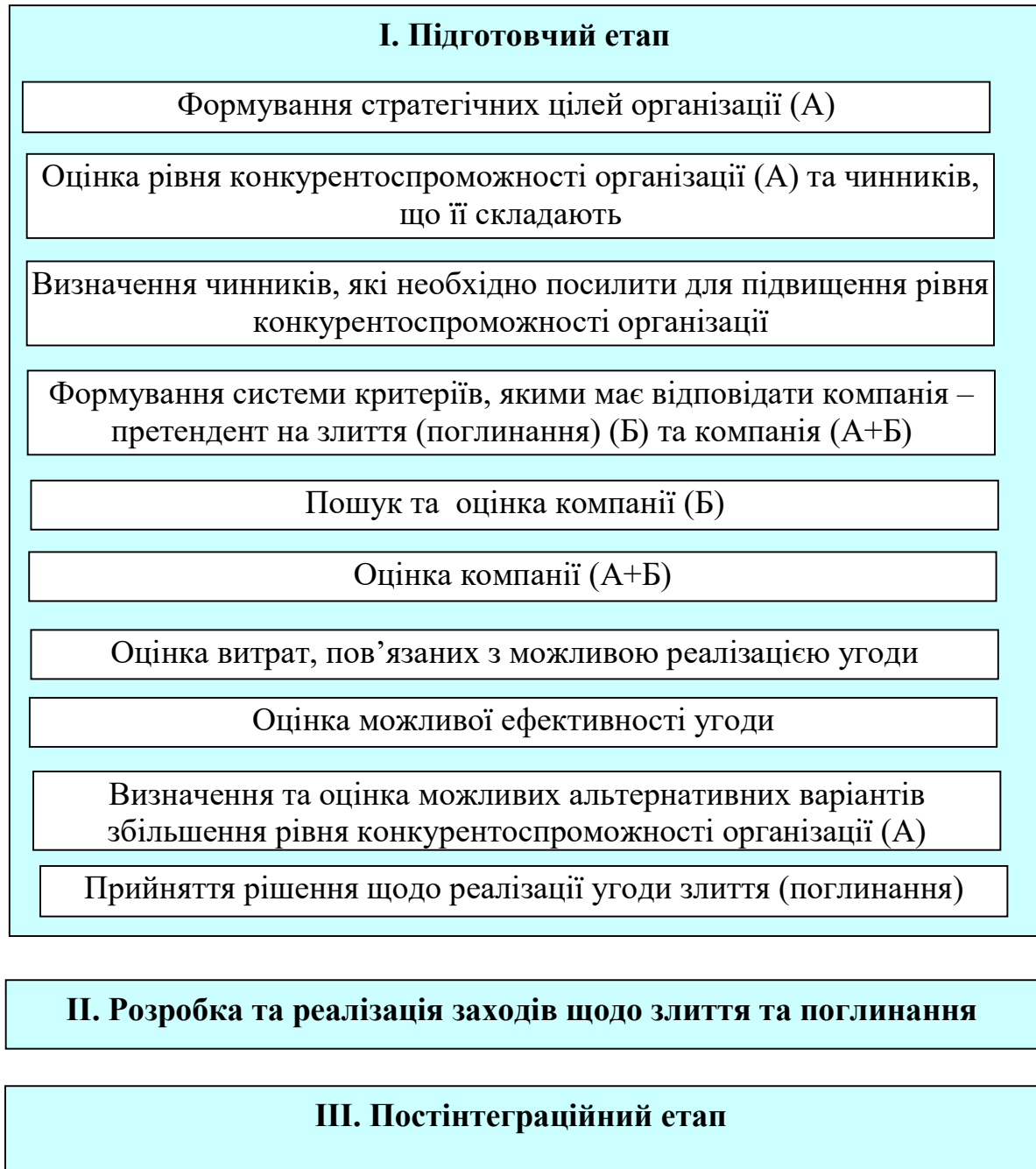

Рис. 2. Основні етапи управління процесами злиття та поглинання в будівельній організації

За результатами проведеної оцінки визначаються чинники, які необхідно посилити для підвищення рівня конкурентоспроможності організації та з урахуванням стратегічних цілей формується система

критеріїв, яким має відповідати компанія – претендент на злиття чи поглинання.

Оцінка компанії претендента здійснюється на базі документів її фінансової звітності, будь-якої доступної інформації щодо досвіду роботи цієї організації, наявного потенціалу – кадрового, фінансового тощо. У разі, якщо компанія-претендент на злиття (поглинання) задовольняє встановленим критеріям, здійснюється оцінка ефективності діяльності можливої зінтегрованої компанії: прогнозуються можливі додаткові доходи, ступень зменшення витрат, реакція ринку, зокрема споживачів, на об'єднання компаній тощо.

Після оцінки обсягу можливих витрат, пов'язаних з реалізацією угоди, здійснюється оцінка її економічної ефективності, яка порівнюється з рівнем економічної ефективності реалізації стратегії за альтернативним варіантом збільшення рівня конкурентоспроможності підприємства.

Після прийняття рішення щодо реалізації угоди злиття (поглинання), проведення кінцевих переговорів розробляються детальні заходи щодо інтеграції, а саме визначається ефективна організаційна структура новоутвореної організації, розподіляється персонал та відповідні обов'язки, розробляються відповідні фінансові, виробничі, маркетингові плани, визначається механізм здійснення моніторингу досягнення поставлених на початку всього процесу цілей та ефективності здійснення угоди злиття (поглинання).

Метою третього етапу є постінтеграційне налагодження внутрішньо корпоративних зв'язків

Список літератури:

1. *Державний* сектор і функції держави у період кризи / О.Й. Пасхавер, Л.Т. Верховодова, О.М. Кошик, К.М. Агєєва, Д.П. Згортюк - Центр економічного розвитку. - 2009.
2. Зуб А. Т. Стратегический менеджмент: Теория и практика: Учебное пособие для вузов. — М.: Аспект Пресс, 2002. — 415 с.
3. Сулевський В.В. Злиття та поглинання як фактор підвищення вартості підприємств Електронний ресурс. Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/ekhp/2011_4/st12.pdf//
http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245235828&cat_id=244277212
4. Томила Э. Слияния и поглощения: ценность оценки // Електронний ресурс. Режим доступу: http://meracq.narod.ru/stati/cl_i_pog_cennoct_ocenki.htm.

5. *Микитась М.В.* Підвищення конкурентоспроможності будівельного підприємства / М.В. Микитась // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин: зб. наук. пр.. – К.: КНУБА, 2012. – Вип.26.

Отримано: 30.05.2012

УДК 69.059.38

**М.О. Максимова,
Т.В. Ніколаєва**

ОЦІНКА ЛОКАЛЬНОГО РИНКУ РЕМОНТНО-БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ СТАНУ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ ТА ПРОЕКТІВ ЙОГО РЕКОНСТРУКЦІЇ

АНОТАЦІЯ

Розглядається метод визначення потенційного ринку ремонтно-будівельних робіт для підрядних будівельних підприємств на основі оцінки терміну експлуатації, фізичного стану об'єктів та проектів реконструкції житлового фонду.

Ключові слова: *ремонтно-будівельні роботи, життєвий цикл об'єкта, проектування, будівництво, експлуатація, реконструкція.*

АННОТАЦИЯ

Рассматривается метод определения потенциального рынка ремонтно-строительных работ для подрядных строительных предприятий на основе оценки срока эксплуатации и физического состояния объектов и проектов реконструкции жилищного фонда.

Ключевые слова: *ремонтно-строительные работы, жизненный цикл объекта, проектирование, строительство, эксплуатация, реконструкция.*

ANNOTATION

On the basis of operation time, physical condition and reconstruction projects of homes the potential market of reparation and construction work for contractors is estimated.

Key words: *reparation and construction work, object life cycle, design, construction, operation, reconstruction.*